
Beredt til å lede

AKTUELT I FORENINGEN

TOR MARTIN NILSEN

tor.martin.nilsen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Helse- og omsorgsdepartementets nye administrative toppsjef er Cathrine M. Lofthus. – Jeg brenner for et sterkt offentlig helsevesen og synes det er et fantastisk privilegium å være lege og få jobbe med helse.

NY DEPARTEMENTSRÅD: – Jeg mener fokus på kvalitet og pasientsikkerhet er viktig for å dra helsevesenet i riktig retning. Det samme gjelder fagutvikling, forskning og innovasjon, sier Cathrine M. Lofthus. Foto: Helse Sør-Øst

– Det å få bruke sin kunnskap og tid på noe som betyr så mye for så mange er veldig tilfredsstillende, sier Lofthus.

I mai ble hun utnevnt av Kongen i statsråd til departementsråd for Helse- og omsorgsdepartementet. Hun er dermed departementets øverste administrative leder. Ingen liten jobb å ta på seg, men så er det heller ingen hvem som helst som har etterfulgt Bjørn-Inge Larsen. Lofthus ble i 2015 ansatt som

administrerende direktør i Helse Sør-Øst, og har tidligere vært viseadministrerende direktør ved Oslo universitetssykehus og avdelingsleder, lege og stipendiat ved Aker sykehus.

Selv om Lofthus ikke har gått «departementsskolen» som mange av hennes kolleger og forgjengere, er det få som kan skilte med en tilsvarende bakgrunn. Som sjef for Helse Sør-Øst var hun ansvarlig for syv sykehusområder, elleve helseforetak, og rundt 78 000 ansatte. Legger du til IKT-utfordringer, sykehusdebatter, legestreik og en koronapandemi, så er det en helseleder med bred erfaring og solid innsikt i helsetjenesten som nå sitter i departementsrådstolen i Teatergata 9.

Direkte stil

Lofthus beskriver seg selv som en person som er lett å engasjere, er nysgjerrig og som liker å ha oversikt. Hun legger ikke skjul på at hun kan være direkte.

– Jeg er nok ganske tydelig i min væremåte og lett å lese. Folk skjønner når jeg er fornøyd og når jeg ikke er det. Jeg er veldig dårlig til å gå rundt grøten. Jeg går rett på sak. Samtidig er jeg som leder opptatt av å skape gode team og få mennesker til å fungere godt sammen. Vi har mange flinke mennesker i norsk helsevesen, og det er viktig at vi bruker kompetansen de besitter, sier hun.

Da Bjørn-Inge Larsen fant ut at tiden var inne for å avslutte sin periode som departementsråd, så Lofthus på den ledige stillingen som en ny utfordring.

– Stillingen som departementsråd er en veldig interessant jobb som krever et større perspektiv. Å være med å lede et departement som favner over en så viktig sektor, er selvfølgelig veldig spennende. Jeg kjenner sektoren godt. Samtidig er det nytt for meg å ha ansvar for kommunehelsetjenesten og folkehelsen, sier Lofthus og fortsetter:

– Jeg brenner for et sterkt offentlig helsevesen, noe jeg føler jeg har arbeidet med på ulike nivåer. Jeg synes det var veldig givende å jobbe med de store overordnede linjene i Helse Sør-Øst, og få helseforetakene innenfor regionen til å samarbeide godt. I tillegg var samarbeidet med de andre regionene viktig og nødvendig for å sørge for at det er likeverdige tilbud i hele landet. Det var veldig meningsfullt å bidra til å videreutvikle spesialisthelsetjenesten, og her i departementet blir linjene enda større. Her favner vi hele helsetjenesten.

Innholdsrike dager

Departementsråden synes de første månedene i jobben har vært begivenhetsrike. Ny politisk ledelse og en pandemi som ikke slipper taket, gjør at dagene er fulle og innholdsrike.

– Jeg var sterkt involvert i og ansvarlig for pandemihåndteringen i Helse Sør-Øst, så det gikk greit å sette seg inn i arbeidet fra departementets ståsted. Jeg er blitt veldig imponert av Helse- og omsorgsdepartementet og de som jobber her.

Det er et departement som reagerer raskt på ting som skjer, og er således mer et beredskapsdepartement enn jeg var klar over.

Klare tanker om veien fremover

Om Lofthus ikke har nedfelt en egen programerklæring, har hun likevel klare tanker om veien videre og hvilke utfordringer som venter.

– Jeg ønsker å bidra til at vi er et godt departement med høy faglig integritet. Derfor skal vi fortsette å gjøre vårt for at vi har gode og likeverdige helsetjenester i Norge og støtte den til enhver tid sittende politiske ledelse, slik at de får gode råd. Fokus på kvalitet og pasientsikkerhet mener jeg er viktig for å dra helsevesenet i riktig retning. Det samme gjelder fagutvikling, forskning og innovasjon. Samtidig kommer vi ikke utenom at vi står foran flere utfordringer uavhengig av hvilken regjering vi har.

Hun peker på at perspektivmeldingen viser at behovet for helsetjenester bare vil øke, samtidig som handlingsrommet i statsbudsjettene til å dekke demografidrevne kostnader og nye satsinger vil bli betydelig redusert.

– Både i kommuner og sykehus sliter vi allerede med tilgang på helsepersonell med riktig kompetanse. Denne utfordringen blir viktig å håndtere fremover. Vi må rette oppmerksomheten mot utdanning og kompetanseutvikling, og på den måten bidra til god rekruttering og at helsepersonell blir i tjenesten. Uansett blir det nødvendig for regjeringen å gjøre prioriteringer, både på tvers av sektorene og innad i helsesektoren.

– For meg personlig er det selvsagt en utfordring at jeg står midt mellom fag og politikk. Departementet skal både ha høy faglig integritet og samtidig bistå den politiske ledelsen best mulig. Det er en balansegang jeg er veldig bevisst på, understreker Lofthus.

Sterk offentlig helsetjeneste

Cathrine M. Lofthus tror ikke det blir veldig store omveltninger i helsepolitikken, selv om helseministeren nå heter Ingvild Kjerkol og ikke Bent Høie.

– Jeg opplever ikke at det er store forskjeller i helsepolitikken mellom de politiske partiene i Norge. Det er selvsagt nyanser, men den offentlige helsetjenesten står sterkt. Alle ønsker at det offentlige skal yte god og likeverdig pasientbehandling. Sammen med departementet og politisk ledelse har jeg en ambisjon om å utvikle helsetjenesten i riktig retning. Samtidig skal vi huske på at vi lever i et demokrati, og det er Stortinget som setter rammene for hvilke ressurser som settes av til helse. Likevel finnes det sterke virkemidler som både finansiering og finansieringsordninger og lov og forskrift, som kan påvirke hvordan rammene legges for helsetjenesten, sier hun og fortsetter:

– Men det er selvsagt forskjeller på forrige og nåværende regjering. De er opptatt av en del av de samme områdene, men har en litt ulik innretning og prioritering. Det har vært jobbet med psykisk helse i flere år, men en planlagt opptrappingsplan fra den nye regjeringen markerer en endring sammenlignet med tidligere. En opptrappingsplan for psykisk helse innebærer at det skal satses, og da er det viktig at planen har godt innhold som gir effekt i helsetjenesten, både i kommunene og på sykehusene – og ikke minst for pasientene.

Ser frem til samarbeid

Gjennom sine tidligere jobber har Lofthus samarbeidet tett med Legeforeningen. Hun ser frem til et fortsatt godt samarbeid som departementsråd.

– Tidligere departementsråd har hatt dialogmøter med Legeforeningen. Det ønsker jeg å fortsette med. Jeg har allerede hatt mitt første dialogmøte, der både president, generalsekretær og ledere av Overlegeforeningen og Yngre legers forening deltok. Den type møter er nyttige for begge parter, og gir departementet god innsikt i hva som rører seg der ute. Vi har stor glede av å ha tett dialog med Legeforeningen når vi jobber med ulike saker. Både for å få innspill, men også diskutere ulike innretninger på tiltak før vi legger dem frem for politisk ledelse. Jeg ser frem til et godt samarbeid med Legeforeningen i tiden som kommer, sier departementsråden.

Livet er fattig uten musikk

Som toppleder i en årrekke er det viktig å kunne koble av og ha et liv utenfor et krevende arbeid. Det gjelder også for den nye departementsråden.

– Jeg liker å være sammen med venner og familie. Jeg pleier å si at det hjelper å ha noen knapper man kan trykke på som gjør at man enten får koblet av eller bare kjenne på lykken av å være til. Jeg har to slike knapper: Jeg kan ta en joggetur i naturen. Det «renser» hodet for mange tanker, og så får jeg så god samvittighet etterpå. I tillegg så er jeg veldig glad i å sette på musikk på full guffe og bare synge og danse. Da blir jeg alltid i godt humør. Livet hadde vært fattig uten musikk, avslutter Cathrine M. Lofthus.

Denne artikkelen ble først publisert i Overlegen nr. 4/21

Publisert: 10. januar 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.01.12

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. februar 2026.